

ԱՄՈՒՆ

ՀԱՆԳԷՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Մամուլը իրարանջիւր շրջանը 52 օրիկով է :
 Նորագործեան տեղն է Կ. Պոլիս, Մեծ Նոր խան վերի յարկ Զիւ 6 :
 Իւրաքանչիւր փոստային ծախքը տանգին վրայ է :

Երբեքին գինը ԿԵՐԾԱԾ, ոսկի
 ՄԱԿ Թիւր դահեկան արծաթ
 Անվճար նամակ չընդունւիր : — Եանուցման տողը

Թիւ 937 ԺԴ ՏՄԻԻ ՇՐՋԱՆ ԺԹ, 1882 ՀԻՆԴՇՈՒԹԻ 19 ՕՂՈՒՍՈՒՄ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ՆԻՒԹՈՑ

ԺԹ. չրջան. — Աւ կողկանեան նամակադիր (Ի ԹԵՐ-
 իմանք ԷՖՔԵՐ) . — Աղգային յուրեր . — Զուարճալիք .
 — Կանանց վրայ զրուցուած չարախօսութիւնք . — Հանդէս
 մրցանակաբաշխութեան Իւսկ Ծ. Խաչ վարժարանի . — Թք-
 բակցութիւն մը . — Աղղ :

ԺԹ. ՇՐՋԱՆ

Մամուլ ներկայ թուով կաւարտէ աւասիկ իւր
 18րդ չրջանն և կը մտնէ ի 19րդ :

Խմբագրական 18 չրջան բոլորելով Մամուլը՝ նախ
 և յառաջ անկեղծ շնորհակալեցը կողմունէ իւր հա-
 մայն բարեսէր ընթերցողներն . որք քով զհաստե-
 լով իւր համենա արժանիքը . իրենց ընթերցասիրու-
 թեամբը բարեհաճեցան քովակրել զինքն . որով մի-
 անգամայն քաջալերեցին Հայ խմբագրութեան մէկ
 կարևոր տարրը : Մամուլը նպատակի ուղղութեանն
 անկեղծութեանն ու մանաւանդ տղատախօսութեանը
 վրայ մեծ համարում ունեցած էր . այնքն անմեղ . ո-
 ռոնք այլ և այլ խնդրոց առթիւ մեր թերթին հոգ-
 ւոյն հետամուտ եղած են և մեր բոլոր յօդուածներն
 ի մտոյ ընկնելով . և բազմաթիւ զայնք ենթակայ ի-
 ընդունութեանց հետ քով գիտած են մեր անպատուակ
 ճշմարտութիւնը . զոր ունեն նկատումներէ բարձր
 բունելով՝ միշտ նորա մէջ նկատած ենք մեր և ազ-
 գին շահն :

Այս ճշմարտութիւնները՝ բոցայայտ և համար-
 ձակ կը խոստովանինք այսօր ու դոյնն պարծանօք . զի
 փորձով դիտեմք թէ թերթի մը յաճողութեան և յա-
 րատութեան միակ պայմանն է անկեղծութիւնն ու
 անկողմնակալ ճշմարտութիւնը :

Ճշմարտութիւններ կան սակայն . զորս մերկա-
 պարանոց հրատարակելը զանազան նկատմամբ ԹԵՍ-
 սակար դատելով հանդերձ . չենք վարանած . զուար-
 ճալեաց համեմով բարեխառնելով հրատարակել . և
 այս իսկ է որ պատճառ տուած է մեզ գլխաւորու-
 պէս մեր թերթին դաւաճական նկարագիր մը տալ :

Եւ յիրաւի եթէ քիչ մը մտադրութեամբ քնն-
 նենք . կը տեսնենք որ այս սկզբամբ աւելի աղէկ և
 աւելի ազդեցիկ կերպով յաջողած ենք ըստ կար-
 մեր մեջէն բառնալ զեղծումներ . ապօրինաւոր արար-
 ներ . անհոգութիւններ . ևն . ևն . զորս եթէ իրեն
 պարզ իրողութիւն լըծրէն պատմած լինէինք՝ անշուշտ
 բազմաթիւ արգիւնքն ըստ արժանեցն ձեռք չի պիտի
 կընայինք բերել : Մարդկային բնաւորութեան էա-
 կան դադանեաց մին ալ այն է թէ մարդ ընդ հանրա-
 պէս աւելի կզգայ իւր թերութիւնն ու զայն կը փու-
 թայ ուղղել՝ եթէ իւր յանցանքք ամօթը հասարա-
 կաց ծիծաղն ալ իր հետ ունենայ :

Այս արդդ տեսականին՝ Մամուլ իւր 18 չրջան-
 ներուն մէջ հետևած միջոցին . արդարեւ մեծ ընդդի-
 մութիւններու և խոչնդոտներու հանդիպած է . և
 մինչև իսկ գնդապետներու առջև ամբաստանուած է
 յանձնաւի՝ շնորհիւ մէկ քանի խնուդայ տնձանց . ո-
 ռոց Դիւստակար տարքներն հրապարակելուն համար
 Դիւստակար իսկ հանդիպած է . և սակայն դարձեալ չե-
 գաղթած իւր նպատակին ամենայն եռանդեամբ հե-
 տամուտ ըլլալէ :

Ճշմարտութիւնը խօսողին վիճակը որք է . հա-
 լած էլ մոլորութիւններն ու մոլորութիւնները և փոխա-
 դարձաբար հալածուիլ մոլորեցողիւններէն . Բարոյա-
 կան այս տոտերողման մէջ՝ ուր խմբագիրն կարծես
 և ճշմարտութեան ազատութեան համար ամեն վը-

տանգաց կը դիմադրուէ , ո՞վ է որ ուժ պիտի տայ մամլոյ այդ զինուորին , ո՞վ է որ պիտի խրախուսէ զնա , ո՞վ պիտի ապահովէ նորա քայլերն — ո՞չ ապաքէն իւր ընթերցողաց բազմութիւնն :

Գոհութեամբ ուրեմն կը յայտարարեմք թէ Կ. Պօլսոյ Հայ լրագրութեան մէջ համեմատաբար արժանաւոր ընդունելութիւն մը գտած է Մամուլ , և այս անկեղծ ընդունելութիւնն է որ կը վստահացունէ իւր խիղճը թէ իւր պաշտաման մէջ ամենայն անկեղծութեամբ աշխատած է : Շնորհակալութիւն բոլոր մեզ ճանաչող մեծայարդ բարեկամաց և ազնիւ աշխատակցաց , որք թերթերնուս փայլն աւելցունելէ չեն դադրած ամեն տեսակ նպաստիւք , և բարոյ յապէս ու նիւթապէս օգնած են Մամլոյ յառաջագիւլութեանն լավեալն վերահանութեամբ :

Շնորհակալութիւն նաև մեր Կ. Պօլսոյ և Ռուսաստանի ազնիւ պաշտօնակցաց , որք գնահատելով մեր աշխատութիւնները՝ իւրեանց քաջաբերական հրատարակութիւններով հզօր գրգիռներ հանդիսացած են մեզ շարունակելու մեր այս կարեւոր աշխատութիւնը :

Շնորհակալութիւն վերջապէս մեր բոլոր ընթերցողաց , որք այլ և այլ առթիւ մէջ թէ բանիւ և թէ գրով արտայայտած են մեզ ազնիւ զգացումներ մեր թերթին ի նպաստ և այսու ամբապնդած են մեր վաղեմի ազգասիրական սկզբունքները :

Այսպիսի համակրալիր ընդունելութեամբ Մամուլ մինչև ցայսօր անընդհատ շարունակելով հրապարակային խմբագրութեան ասպարիզին մէջ՝ իւր տանն ինքերորդ շրջանը թեւակոխած միջոցին ոչ այլ ինչ ունի յայտարարել , բայց եթէ իւր հաստատակցանց և իւր ծանուցեալ ուղղութեան շերտապէս ծառայելու յօժարութիւնն , որ ինչպէս ցարդ նոյնպէս այսուհետև ալ պիտի իրականանայ ազգայնոց անկեղծ համակրութեամբն :

Հարկ չէ հոս ազգային այսպիսի փափուկ պաշտօնի մը մէջ հաւատարմաբար ծառայելու համար աչաք եղած կարեւոր միջոցները մի առ մի թուել և առ այն յորդորել մեր ազգայինները , Մամլոյ երկարատեւ ընթացքին մէջ իւր գաւառ ջերմ ընդունելութիւնը գրուական մ'է արդէն , որ այսուհետև ալ գօտի չպիտի մնայ այն ամեն միջոցներէն որք թերթի մը պատուաւոր դրուութիւնը կապահովեն , քանի որ նպատակ ընտրած է իրեն Մամուլ՝ ուղղութիւնը , ճշմարտութիւնը և հայրենեաց օգուտը :

Մեր տանն ինքերորդ շրջանին մէջ թերթերնիս բոլոր իւր դիրքին և զնոյն փոփոխութիւն մը չը պիտի կէտէ , ոսկայն դրուէա անձանց օժանդակութեամբը

լաւադոյն նիւթոց պարունակութիւններ անարտապիտի ունենամք , ինչպէս ցայսօր ունեցած եմք : Իւրեքոց պէտքիսութեան և դուարճալեաց քաղցրութեան մասին ամեն ինչամբ պիտի տարուին ազգային կարեւոր խորհրդածութիւնը և թղթակցութիւնը ամեն առթիւ մեր թերթին մէջ կարեւոր տեղ մը պիտի բռնեն :

Այսպիսեալ յայդ ունինք որ յառաջիկայ նոր տարին սկսեալ , որ մեր քաջերորդ շրջանը պիտի սկսի , պիտի կրնամք թերթերնուս դիրքին մէջ ևս դգալի փոփոխութիւն մ'ընել , վստահ ըլլալով բոլոր մեր ազգայնոց սիրալիր ընդունելութեան վրայ , որ միակ վարձ է մեր այս տաժանելի վաստակոց :

ԱՌ ԿՈՎԿԱՍՏԱՆ ՆԱՄԱԿԱԳԻՐ

(Ի Թերթիմանը — Էֆեթար)

(Շաբ. և վերջ տես թիւ 936)

Կովկասեան նամակագիրը ազգը սահմանադրապէս կառավարելու դրութիւնը աղբալեան երեսներու նպատակաւ , ազգին ամիրայական կուսակցութեան հետեւած քաղաքականութիւնը յառաջ կը բերէ , մինչդեռ Հայոց ազգը Օսմանեան պետութեան հստատակ դռնուած օրէն սկսեալ մինչև վերջին տարիներս այդ աւանդական քաղաքականութեան մարի շափ չեղած չէ , սակայն ժամանակիս քաղաքականութեան պահանջներն փոխուած լինելով , ազգին ներկայ վարչական դրութիւնը թէ սահմանադրական ըլլար թէ ամիրայական , դարձեալ մի և նոյն վիճակին պիտի ենթարկուէր , ինչ վիճակի որ ինթարկուած է այժմ , թերևս ամիրայական կամ միապետական դրութեամբ աւելի վատթար լիներ , ազգին վիճակը , զի հաւանական է թէ այն ատեն ժողովրդեան ձայնը բնաւ զօրութիւն չունենարուն , ազգը միապետաբար կառավարողը գիտութեամբ կամ անգիտութեամբ աւելի մեծ սխալներ գործէին և ազգին մեծամեծ փոխներ հասցնելու պատճառ լինէին :

Մեր այս ըսածին ճշմարտութիւնը կը հաստատեն նոյն իսկ Կովկասեան նամակագիրն՝ Հայկական խնդրոյ մասին ի մօտոյ ունեցած քաջ հմտութեամբը , որոյ մի քանի դործիչներն յանուն Սահմանադրութեան միապետաբար դործեցին ազգին քաղցն ու ճակատագիրն իրենց ձեռքն ու խելքին խաղալիկ ընելով , և երբ տեսան ու ճանչցան իրենց սխալը , այն ատեն ամենքն ալ պտտափոխաւորութիւնը մէկ անձի մը

վրայ միայն թողող ցրուեցան ու մէյ մէկ կողմ քաշուեցան, անշուշտ, վախնալով, Սահմանադրութեան համադրութեան պահանջումներէն և ժողովրդական տիրող վեհապետութենէն:

Արդ՝ սուրբ համարձակութեամբ մը կը հարցընեմք Կովկասեան նամակագիրին թէ, եթէ այս օրէնքը և ժողովրդական այս իրաւունքը ազգին տիրող օրէնքը եղած չլլար, արդեօք այդ անձինքն ի՞նչ սխալներ չպիտի գործէին և ի՞նչ մնաստակար ընթացքներ չպիտի ունենային. . . և մարդ չգիտեր թէ ազգը այսօր ի՞նչ ցաւալի վիճակ մը պիտի ունենար:

Այս կէտը բացատրութեան կարօտ չէ:

Մեր Կովկասեան նամակագիրը իւր ուրաւի երկայնութեամբ յօդուածով կուզէ համոզել զազգը որ Սահմանադրական դրութիւնը ջնջէ, առանց ցոյց տալու ազգը կառավարելու ուրիշ վարչական օգտակար նոր դրութիւն մը: Մարդ իւր ունեցածը տալու համար, փոխարէն բան մը առնելու է. եթէ միայն տական դրութիւնը ցոյց տալ կուզէ, այդ դրութեան ժամանակը չափոնց անցած է. միապետական կառավարութիւններն անգամ, իրենց հպատակութեան տակ դանուող միլիոնաւոր ժողովուրդներն գոհացնելու համար, իրենց միապետական կառավարութիւնը սահմանադրականութեան ձեւի վերածելու վրայ են:

Մեր Կովկասեան նամակագիրը ներսէն օրբաղանի «այն ազգը որ իր յոյսը մէկ անձի մը վրայ կը դնէ, այն ազգը սահմանադրապէս կառավարուելու արժանի չէ» խօսքը մէջ բերելով, կուզէ սահմանադրական ազգ մ'ըլլալու անարժան ըլլալնից հաստատել:

Այս, շատ ճշմարիտ է ներսէն Արքազանի այս խօսքը, և մենք քիչ մ'ալ յառաջ երթալով կըսեմք թէ՝ «ազգ մը որ իր յոյսը ոչ թէ մէկ անձի, այլ անձերու վրայ ալ դնէ, այն ազգը դարձեալ արժանի չէ սահմանադրապէս կառավարուելու»: Սակայն մեր Կովկասեան նամակագիրը արդէն կէտերը քաջ սերտած ըլլալովն հանդերձ, չեմք գիտեր ինչու կուզէ անգիտանալ, թէ Հայոց ազգը իր յոյսը ոչ թէ անձի կամ անձերու վրայ դրած է, այլ նոյն իող Սահմանադրութեան, զոր 25 տարիներէ ի վեր հազիւ միապետական դրութիւնը իր վրայէն թօթափած, Սահմանադրութիւն սերտելու վրայ է միշտ վերաբնութիւններով, բարեփոխութիւններով, մինչև որ մէկ կողմէն ազգին օգտակար և դրժադրելի դրութեան մը վերածէ դայն, և միւս կողմէն ժողովուրդը կատարելապէս ընտելանալով և սորվելով զայն, անոր օգտակար արդիւնքները կարենայ վայելել:

Ստոյգ է որ 25 տարուան միջոցի մէջ, յանուն Սահմանադրութեան շատ մը զեզձումներ, դրժուեցան և գործուելու վրայ են, ինչպէս են Երուսալիմայ, պարտույ խնդիրը, որ մինչդեռ ըստ Սահմանադրութեան 500 սակի փոխադրութիւն մը ընելու համար պարտ էր կեդրոնին հաւանութիւնն ստանալ, այսօր 40,000 սակի պարտը մը գոյացած է, առանց կեդրոնին գիտակցութեան:

Նոյնպէս Սոյ Կաթողիկոսի խնդիրը, որ երբ ըստ Սահմանադրութեան պարտ էր կեդրոնին հաւանութեամբ միայն գործել, այսօր կեդրոնին դէմ ապստամբած և հակառակ Սահմանադրութեան ուղղակի Բ. Դրան հետ յարաբերութիւն հաստատելով, ինքնազուխ առաջնորդներ կը կարգէ և կը հրաժարեցնէ, կեդրոնական իշխանութեան նախարական և դարաւոր իրաւունքները բռնաբարելով:

Ձմռանքը նաև Էջմիածնայ Կաթողիկոսը որ այսօր Հայաստանեայց եկեղեցւոյ գլուխը կը համարուի և որ միշտ ըստ Սահմանադրութեան պարտի Պօլսոյ կեդրոնին հետ շարունակ յարաբերութեան մէջ գըտնուի, ընդհակառակն Պօլսոյ կեդրոնէն առ ինքն ուղղեալ հակադարաւոր գրեր անպատասխանի կը թողու, որով և պատճառ կըլլայ խել մը կրօնական խնդրոց անլոյծ մնալուն և Պօլսոյ կեդրոնին հետ իր յարաբերութիւնը խզուելուն:

Ինչաւ կասկածելու չէ թէ այս և ասոնց նման անձինքներն են, որոնք յանուն օրինաց այս զեզձումները գործելով, կուզեն բոլորովին տապալել Սահմանադրութիւնը և ազգը միապետական դրութեամբ կառավարել, որպէս զի աւելի ազատ և ընդարձակ կերպով օրինաց տեղ իրենց կամքը քայլեցընեն:

Իրաւ է որ ազգ մը միապետական դրութեան տակ երբեմն կրնայ օգուտներ քաղել, բայց այդ օգուտներն որչափ ալ մեծ լինին, դարձեալ հաստատ և տեղական չեն կրնար ըլլալ:

Նոյնպէս ճշմարիտ է թէ ազգ մը սահմանադրական դրութիւնն ընդունելով, չկրնար անմիջապէս և հրկայաքայլ յառաջադիմել, որովհետև միապետական դրութեան մէջ տեսնուած յառաջադիմութիւնը անհատական, իսկ սահմանադրական դրութեան մէջ տեսնուած յառաջադիմութիւնը հանրական է. աւելորդ է ըսել թէ՝ հանրական յառաջադիմութիւնն ալ ժամանակի և խիստ մեծ աշխատութեան և անձնուիրութեան կը կարօտի:

Մեր այս ըսածները կը հաստատեն դարաւոր փորձերն և բոլոր մեծ ազգաց պատմութիւնները: Հարկ վիպ այսպիսի փոփոխութիւն, միթէ

մեր Հայաստանեայց եկեղեցւոյ դրութիւնն ալ սահմանադրական չէ՞, ուրեմն ինչո՞ւ մեր նախահարց հետեւած պաշտօնի սկզբունքը ոտնակոխ ընելով աշխարհի մերժած միապետական փնտաւար դրութեանը հետեւինք, մի՞թէ աւելի՞ բազմալի է ամբողջ ազգին մէջ չորս մարդու յառաջագիւմութիւնը, քան չորս միլիոն ժողովրդի մը յառաջագիւմութիւնը :

Եթէ առարկուի թէ՛ այսօր Սահմանադրութիւն ունենալով հանդերձ, ազգին վարչական ղեկը արժանաւոր անձանց ձեռքը չէ, ի՞նչ ապահովութիւն ունինք ու ի՞նչ բարձր միապետական դրութիւնն ընդունինք, արժանաւոր անձինքներ պիտի ուսենանք ազգին վարչական գործոց գլուխը :

Մեծամեծ աշխատութիւններով և զոհողութիւններով ձեռք բերուած գործ մը ջնջելն ու տապալելը մէկ վարկեանի գործ է, բայց զանի վերստին ձեռք բերելը դարեւու կը կարօտի : 1867-ի պետական հարուածը մեր ազգին առջև դեռ կեցած է :

Եթէ այսօր ազգային իշխանութիւնը ներկայացնող երեսփոխանութիւնը ձեռնհաս անձերէ չեն բաղկանար, անշուշտ ժամանակը պիտի լեցնէ այդ պակասը և ձեռնհաս անձինք մեծ հաճութեամբ պիտի ընդունին այս պաշտօններն, մինչդեռ այսօր ինչ ինչ նկատումներով քաշուած են ազգային պաշտօններէ :

Եթէ այսօր ժողովուրդը առ Սահմանադրութիւն ունեցած պարտաւորութիւնը չը ճանչեր սրով և իւր իրաւունքը պաշտպանելու անտարբեր կը գտնուի, անշուշտ պիտի գայ օր մը որ փորձառական դասերով ուսեալ, պարտքն ու իրաւունքը միանգամայն պիտի ճանչնայ, համոզուելով թէ՛ Սահմանադրութիւնը պարտուց և իրաւանց վրայ միայն հիմնեալ է :

Աւելորդ է ըսել թէ այս ամենը միակերպ դատարարութեան շնորհիւ պիտի կարենայ իրագործուիլ և ոչ թէ միապետական դրութեամբ :

Կ. Պօլիս

ԱՐԱՄ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հանգուցեալ Միսաք ամիրայի բարեպառու դուստրժագունի անուն վատախենցաղ կինը, որ ժամանակէ մը ի վեր իւր օրինաւոր ամուսինը թողելով իւր պարտիզպանը գտնուող Յոյն բալիքարեայի մը տիրուհին ըլլալու պատիւը կը կրէր, ասկից երկու շաբաթ առաջ մեռնելով, Իերայ Թագաւոր փողոցը իւր սեփականութիւնը եղող և երեք հազար լիւրէս տւելի արժէք ունեցող երկու քարուկէր տուն-

ըը Յունաց աղգային Հիւանդանոցի կոտակեր է : Սահմանիկ կին մը՝ որ իւր անբաւարարականութեանը հետ կը հաստատէ նաեւ իւր անբարոյականութիւնն ալ :

— օ —

Գոհութեամբ օրտի լսելինք թէ՛ վասպուրականի կուսակալ Վսեմ Հասան փաշա, այս անգամ Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր զոյղ մը ընտիր մաշալս ընծայ իրկեր է, ինչան Նորին Սրբազնութեան վրայ իւր ունեցած բարձր համարման :

— օ —

Ազգային ընտիր գրաւէտ Տիար Մինաս Չերազի խոսքիւ և ներսիսեան վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդիսին մէջ բրած ատենախօսութիւնը թէև Մասիսի մէջ հրատարակուեցաւ, սակայն ինչ ինչ նշկատումներով տեղ տեղ կետադրութեամբ անցած ըլլալուն, ի խնդրոյ մեր ընթերցողաց, յիշեալ ատենախօսութիւնը յառաջիկայ թերթին մամուլով ապէս պիտի հրատարակեմք :

— օ —

Կը լսեմք թէ Գատը գիւղի Արամեան վարժարանի գործունակ Հոգարարձութիւնը սրօշեր է տղայոց խոշակները արձակուրդէն վերջը աւելցնել :

Արդէն յիշեալ գիւղի բնակիչք մեծ մասամբ էս-նաֆ մարդիկներ ըլլալով, մինչդեռ իրեն զաւակաց կրթութեանն համար արդէն սահմանեալ 2—3 մեծիտն անգամ մճարելու դժուարութիւն կը լու վրայ են, չենք գիտեր թէ այս վճարման վրայ երբ յաւելում մ'ալ լինի ինչպէս պիտի կարենան հատուցանել մանաւանդ մէկ քանի զաւակաց տէր եղող ծնողք :

Այս կարևոր կէտը տեղւոյն Թաղ. խորհրդոյ ուղղութեանը կը յանձնեմք :

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Խանութպան մը բռնակրի մը .

— Մարտիրոս ախպար, ոտակ կը շահիս կոր :

— Խալիբ աղէ, էս օր եղաւ քեարսուն օր մէկ բեր չեմ տարած :

— Ինչո՞ւ համար ծօ, հիմայ եօլճինքրուն վախի՞ն է :

— Ճանիմ, մէկ թարաֆից էտի մէհաճիրներ, մէկ թարաֆից իրենց լոճեր մէղիկ մէյտան չեն ձգեր կոր, Ստամբուլ մէջ խաճախիկ պիտի լսայ-

րի մեղի խաց չի մնաց . Էսա տեղ մէկ վախիթ օր
կարտուն դուրսը կը վառտկէինք . երեք վերէն քիմ .
ամեն մարդ . հիմայ իր տան հէմ աղան է հէմ խամայ .
իրենց շափաղի ալաֆրանկայ խանիմներ . պիլէ մէյ-
մէկ սէմէր կ'ալուցեր են կընակին խամալու թիւն կա-
նեն կոր , տիւ ինչ կ'անես .

Սարը ետը եէնի մահալէյի համբաւաւոր դա-
պնօնի Նիգօլաքին ամեն կիրակի առաւօտ հետեւալ
աղօթքը կընէ եղեր ամենայն ջերմեանդութեամբ .

— Այն , այիօղ իլիամ , սէն պիր ետդմուր կէօն-
տէր պանա . Օրթա չէշմէտէքի միւշթերիլէր տէօ-
քիւսիւն հէր պէնիմ թիւքեանա . ետդմուր տէտիղին
պէրէքթի տիր . Նիգօլին չօճուլարի օն իքի տիր .

Այիօղ իլիամա . վէր պիր շըուր շըուր ետդ-
մուր , կէօրսիւն օ դալիմ ճըուճը . նէ վաղըթ վէ-
րէճէքսին պիր ետդմուր օ վաղըթ միւշթերիլէր թօր
օլաճադ հէր տիւքեանրմա , պէնտէ պուլուրուն , օրիս-
տէ , հրամանցէք պաղիրաճաիմ , եալինիդ օ դէվլէք
գէրտէ պուլուր ատամի դապուլ էթ իէյէճէիմ քի
միւշթերիլէր հօլլանսին .

Երկու վարժապետք .

— Մ բարեկամ , սէր բարալ ասանկ .

— Շուկայ մէկը տեանելու .

— Այս կիրակի դուք ալ ներկայ պիտի գանուիք
Յրօնէքի սրահը արուելիք ուսուցչական հացկերոյ-
թին .

— Դժբաղդաբար ոչ .

— Շատ կը ցաւիմ . պէտք չէ օր իբրեւ աղգային
գատտիրակ դուք ալ այսպիսի խորհրդաւոր հացկե-
րոյթի մը ներկայ գանուիք .

— Այն պէտք է գանուիմ , բայց ինչ ընեմ ,
քանի որ ծոցս մէկ մէճիտ մը չունիմ .

Գուզում հօճա էֆէնտի , սանա պիր ըիճամ վաթ
աղը պիլմէմ քի դապուլ օրունուր մը .

— Նէ տիր օ պաղալիմ .

— Պիր տահա կիւֆթէ ետարտանըղ իլինէ էօլէ
քայ կէօղ գօյմալընըղ .

— Սէպէպ .

— Չիւնքի էֆէնտիմ , եէհուտի չալկըճըլարը օ-
գուտուլարընտա , եօլէրին տիցերէք հէր քէսին
կիօլէրինի քէօր էտէյօլար .

ԿԱՆԱՆՑ ՎՐԱՅ ԶՈՒՐՑՈՒՄԸ ԶԱՐԱԹՅՈՒՆԹԻՒՆԻՔ

Ի բաց առեալ մայրս միւս բոլոր կիները կ'առեմ .

Սրճաթ

Երանի՛ ազնիւ կնոջ մը ձերկանը՛ , որուն հենաց օրերը
պիտի երկարին .

Կանանց ցեղը չար է . մահկանացուաց առ չարիք կը
հասցընեն , կենաց քաղցրութիւնը վայելելու համար մեղի
մասնակից կըլլան , բայց աղքատութեան աղետից բնաւ չեն
մասնակցիր .

Կինը որդ մ'է օր մեղունքուն շինած միւղը միայն
կուտէ .

Այն մարդը որ չարասիքա է , երկրորդ անգամ աշխարհ
գալուն անպատճառ կին պիտի դայ .

Վատ մարդիկ որ իրենց կենացը մէջ անիրաւ եղած են
կրկին անգամ ծննդեան ատեն կնկան կերպարանք առած են

Իրօլիա կըսէ . կրակէն աւելի զօրաւոր կերպով այրող
բան մը կը ճանչնամ — կինը .

Ա՛յ Արամադդ , մարդոց պատուհաս եղող այս ցեղը «կին»
ինչո՞ւ համար ստեղծեցիր . մարդկային ցեղը անցնելու հա-
մար եթէ ուղէի ուրիշ միջոց մը չէի՞ր կրնար գտնալ , վասն
զի եթէ մահկանացուք կարենային ածիլ եւ բաղմանալ ու-
րիշ միջոցաւ մը , այն ատեն առանց կանանց ցեղի մարդիկ
բոլոր չարիքներէ ազատ պիտի ըլլային .

Չկայ աշխարհիս մէջ չարիք որ կնոջ պատճառածէն ա-
ւելի աղետալի ըլլայ .

Իդական սեռը արականէն ո՞րչափ տարբեր ստեղծուած
է . իմաստութեամբ անկէ ստորին իսկ անդաճութեամբ ան-
կէ դերապոյն .

Նաւակը հովին վատէ՛ք բայց օիրո՞ղ դեղեկեւեկեաց մի
վատահիր , վասն զի ալիքները իդական սեռի բնաւորութե-
ան պակաս խորամանկ են .

Նաւ կին մը չկայ . եթէ երբէք գանուի հատ մը , կը
դարմանամ թէ ինչպիսի դիպումածով չար բան մը բարի ե-
ղած է .

Կանանց շատերը աւելի քաղցր են իրենց տունէն դուրս
ընն թէ իրենց տանը մէջ .

Երբոր կին մը բացարձակապէս չար է , ահա միայն այն
օտոն ըստ կարի բարի կը տեսուի .

Կինը կամ կը սիրէ կամ կատէ . իրկուքին մէջ տեղը
չկայ .

Կանայք այնչափ աղետալի են մարդկային սեռի օր
պատուաւոր եղանակն անգամ իրենց էրկինքը չարիք կը
հասցունեն :

Կանանց ցեղը անմաքուր է :

Այն որ ինքզինքը կնոջ մը կը վստահի, պարզապէս ան-
բութ աւագակէ մը վստահած կըլլայ :

Կիները լալ տրված են աւելի աղէկ խափելու համար :

Կնոջ վրայ բարեսրտութիւն գտնալը չաա գոհար է :

Կինը երբ ասանձին խորհրդածութիւն մ'ունի գիտցիւր
որ չարութիւն խորհելու զբաղած է :

Կնոջ միակ գործը նենգութիւն հնարել է :

(Դամբանագիր առն եւ կնոջ)

« Կանկ տ'ո՛ւ, ու՛ ճանապարհորդ եւ հրաշք մը տե՛ս : ա-
հա այր եւ կին մը որ կռիւ չեն ըներ կոր » :

(Ուրիշ մը)

« Հօս կը հանգչի իմ կինս, ո՛հ որչափ աղէկ թէ իր եւ
թէ իմ հանգստութեանս համար » :

Կանանց շատերը « կրտէ Ֆօնթընել » լաւագոն կը հա-
մարին որ իրենց առաքինութեան պակասութեանը համար քիչ
մը բամբասունք քան թէ իրենց տաղանդին եւ գեղեցկու-
թեանը համար :

ՀԱՆԳԻՑ ՄՐՁԱՆԱԿԱՐԱՇԻՐՈՒԹԵԱՆ ԻՆՑԵՆՍ Գ. ԻՅՁ

ՎԱՐԱՐԱՐՆԵՆ

Ինչպէս որ ծանուցուած էր աղգային լրագրաց միջո-
ցաւ, կիրակի օր ժամը 5ին միջոցներն սկսաւ Սեւածիոյ վար-
ժարանին մրցանակաբաշխութեան աղգային հանդէսն Ս. Խաչ
էկեղեցւոյ մէջ :

Հանգիսին կը նախագահէին Գեր. Գրիգորիոս Ալաթճեան
եւ Գեր. Մատթէոս Սրբաղանք իւրեանց չորջն աւանդալով
քահանայից, գրադիտաց եւ պատուաւոր աղգայնաց խումբ
բաղժութիւն մը իբր հազար հոգւոյ շափ :

Մ. Բիէն Գօնօօլի ճարտար նուագածուն տաղնորդու-
թեամբ երգեցիկ մանկունք սկսան դեպեցիկ նուագներով
հանդիսին շուքը բանալ, եւ հետզհետէ դանդաղան ճաղեր
տրտասանուեցան երկսեռ աշակերտաց կողմանէ, որք ընդ-
հանրապէս պարզ եւ գոլորիկ առացուածներով հանգիստ-
կանաց ծափահարութեանցն արժանի եղան : Մատթէոս Սրբ-
նամ տարուած էր մրցանակաց հոխութեանն, որք սոյն թա-
ղի աղքատիկ մանկանց միւրաբիր աշխատութիւնքը կը պա-
կէին ձեռամբ Հոգաբարձուաց արժանաւոր խմբի մը, որոց
գլուխ կեցած էր Արապեան Աթանազիոսէ Եփէնտի : Յետ-
միոյ վարժարանին անձնանուէր տնօրէնը :

Մրցանակաց բաշխումն աւարտելու միջոցին, աղգային
դատարարակաց խմբէն մին կորեկոր ձառ մը կարդաց աղ-
գային կրթութեան վերաբերեալ կարեւոր խնդրոյ մը վրայ
որ մերթ ընդ մերթ կընդհատուէր ներկայից բուռն ծափա-
հարութեամբ :

Ի վերջոյ Գեր. Ալաթճեան փակեց սոյն փառաւոր հան-
գէսն՝ համառօտիւ խօսելով ուսմանց եւ գիտութեանց կա-
րեւորութեան վրայ եւ գովելով Հոգաբարձութեան եւ Թաղ
Լորիդոլ ինչպէս նաեւ ժիրաժիր դասաւանդաց անձնանուէր
ջանքերն, որք պատրաստած էին Յելամիոյ դպրոցին այս
յառաջագէտ վիճակն :

Հանգէօր աւարտեցաւ երեկոյեան ժամը 10՝ կին :

ԽՕՍԱԿՅՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Յ՛, բարեւ Պ. Արշակ, ո՛ւր կ'իր, շատոնց է դընդ տե-
ած չեմ :

—Ո՛ւր պիտի ըլլամ, բաղդին արկածներուն տըջիւ ին-
կած աստ անդ կը շրջէի, Ռուսմիսիւ, Ռուսաստան բաւա-
կան տեղեր պտտեցայ. երկու տարի է Պօլսէն բացակայ կլ
դտնուէի եւ դեռ անցեալ շաբթու եկայ :

—Իրա՞ւ կըսեմ, շատ աղէկ. ի՞նչ գործով գացիր նա-
յինք :

—Ո՛րք գործով պիտի երթամ, հոս տարիներով պարտա-
պտեղէն գլուխդ ուռեցաւ, նայեցայ որ վերջը չպիտի դա-
դուխտ առի գացի :

—Էյ գոնէ յաջողեցա՞ր, քիչ մը պտակ կրցի՞ր շահի :

—Շիտակը շատ խեղճութիւններ քաշեցի, բայց ինչ որ
է վերջապէս գոհութիւն Սօթուճոյ կրցինք քսնի մը օղկի
տէր ըլլաւ. թէեւ բան մը չէ, բայց ի՞նչ ընենք, բաղդեր-
նիս այդպիսի է եղեր :

—Դուն այդչափին ալ գոհ եղիր. մենք հոս մնալով եւ
քիչ շատ դրամադուլիս ալ ունենալով ի՞նչ կրկնք ընել
չէ թէ քեզի պէս ստակ աւելցնել, այլ օւնեցածներուս մէկ
մասն ալ վրայ տուինք :

—Եր հաւատարմ բարեկամ. չիտակը ըսելով ես գալուս
վրայ շատ զղջացի, որովհետեւ Պօլսը երկու պարի ալաթ
ունեցած վիճակէն շատ տարբեր դատ, բայց ի՞նչ օգուտ
անգամ մը եկած դանուկդայ :

—Նորէն երթալու միտք ունիս :

—Ո՛հ, կուղեմ ունեցած դրամովս հոս գործի մը ձեռնարկել, բայց եկած օրէս մինչեւ ցայսօր կը մտածեմ, կօրոնեմ եւ դեռ ինչ ընելիքս որոշած չեմ. բարեխմբերուս խորհուրդ կը հարցնեմ թէ ինչ ընեմ, բայց անոնցմէ ալ յուսահատեցան խօսքերէ դատ բան մը չկրցի քաղել. վերջապէս շուարեր քնացեր եմ:

—Բարեկամ, գիտցած ըլլաւ որ որչափ ալ որոնեմ, դարձեալ չգիտի կրնամ ապահովեալ գործ մը գտնել. այժմ Պօլսոյ մէջ բոլոր գործերն ալ դրեթէ անորոշ վիճակ մը օւնին, անոր համար եւ ոչ մէկը կրնայ ըսել քեզ թէ այս ինչ գործը աղէկ է կամ այն ինչ գործը աղէկ: Օրինակի համար՝ երբ կը տեսնես ժամագործ մը, որ բաւական դրամադուր եւ գեղեցիկ խառնութեամբ ունենալով հանդերձ, դարձեալ չկրնայ իւր օրական անհրաժեշտ ծախուց բաւականանալու չափ սաակ շահիլ, մի կարծեր թէ ժամագործութիւնը գէշ արհեստ է, ընդհակառակն ես քեզի ցոյց տամ այնպիսի ժամագործներ, որոնք երկու բարայ դրամադուրիս չունենալէ դատ, կտորած զմելիով մը ու քանի մը հին ու մին գործիքներով ժամագործութիւն կընեն ու խիստ լաւ ստակ կը շահին. նոյնպէս երբ տեսնես խանութպան մը որ հաղորարարի ոսկիներու արժողութիւն ունեցող տեսակ տեսակ ապրանքներով լեցուն խանութ մը ունենալով հանդերձ, ոչ թէ միայն ընտանեկան ծախուցը բաւականալու չափ ստակ չշահիր, այլ քիչ ատենէն մեծամեծ վաճառներու հանդիպելով կը մնանկանայ, մի կարծեր թէ խանութպանութիւնը վտանգաւոր է, ընդհակառակն ես քեզի ցոյց տամ այնպիսի խանութպաններ, որոնք իրենց խանութին մէջ երեք ու կէս դրոշի դրամադուր ունենալով՝ խիստ կանոնաւոր կերպով ապրելէ դատ, քանի մը տարին անդամ մ'ալ տուն մը կամ խանութ մը շինելու կըլլեն. վերջապէս Պօլսոյ գործերը զրեթէ ընդհանրապէս՝ այսպէս բաղդի խաղ մը կամ հանելուկ մը դարձած են: Ահաասիկ երբ մարդ այս տեսակ հակասութիւնները կի տեսնէ ու կը կշռէ, բնականաբար չկրնար ինքնին որոշել եւ խորհուրդ տալ թէ այս ինչ արհեստը աղէկ է կամ գէշ:

—Ե՛հ, ով գիտէ, թերեւս այդ վաճառողներն չոսոյ կամ ապիկար մարդիկներ եղած ըլլան, ատէէ ինչ կեկայ:

—Ոչ բարեկամ, իմ խօսքը չոսոյ եւ ապիկար մարդոց համար չէ, որովհետեւ այս տեսակ մարդիկ քոչափ ալ յաջողութեան մէջ ըլլան եւ շահաւոր գործեր ունենան, դարձեալ վերջերսին կորուստ է. ես խոհեմ ու ընտանեաց տէր պարկէտ մարդոց նկատմամբ կը խօսիմ, որոցմէ շատեր հրեանն այս տեսակ ձախորդութեանց կը պատահին:

—Բայց թերեւս ատոնք ալ իրենց կործանման մասնաւոր պատճառներն ունին:

—Այս տեսակ մարդիկ ինչ պատճառներ ալ ունենան, կըլսուր պատճառն է՝ երկրին առեւտրական հրապարակի անձկութիւնը եւ անոր ընթացքին անորոշ ըլլալը. բայց ինչ երէ, այս ապալէս է ըսելով ժամանակը պարապ անցնելու չէ դար. որովհետեւ մարդ ես եւ ապրուստի կարօտ, պէպք է անպատճառ գործի մը տէր ըլլալ. եթէ այսպէս որոնելով վնասելով աղէկ գործ մը գտնեմք, անկարելի է, որովհետեւ չկայ գործ մը որուն աղէկ կամ գէշ ըլլալը նախապէս գիտցուի կամ գուշակուի. մենք որ այսչափ տարիներ ի վեր մէկ գործով կը կըսողմնք, չի՞նք կրնար այժմէն դիմաւոր

թէ՛ մեր ձեռք գտնուած գործը մէկ ամիս վերջը ի՞նչ վնասելի պիտի ենթարկուի: Ներկայ ժամանակիս մէջ մեր բոլոր ջանքն ու աշխատութիւնը ոչ թէ ունեցածնիս աւելցնել, այլ զայն չկորսնցնել է: Ուստի բարեկամ, դու ալ քու խելքիդ հասած գործի մը ձեռնարկէ. կարելի եղածին չափ աշխատէ, է՛հ, ով գիտէ, թերեւս յաջողիս եւ հանգիստ ապրիս. ապա թէ ոչ՝ այսպէսով մինչեւ որ գործի մը ձեռնարկես, ունեցածդ ալ կը փնանայ կերթայ եւ դու դարձեալ կը մնաս դատարկ:

—Ատոնք աղէկ, բայց ըսէ ինձ տեսնեմ ի՞նչ գործ կըրոնամ ընել որ քիչ շատ կարկնամ ապրիլ:

—Ի՛նչ գործ պիտի ընես, այն որ քիչ շատ դրամադուրութիւն կընես, անմիջապէս առեւտրական գործի մը ձեռնարկէ, առ ու ծախէ այն բաները, որոց տեսակէն քիչ կամ շատ կը համկնաս եւ շահածովդ ալ բաւականացիր:

—Բայց բարեկամ, ես ի՞նչ գիտեմ, հիմայ ատանկ առեւտրական գործի մը ձեռնարկելու համար նախ եւ առաջ խանութ մը ձեռք ձգելու է: Ըսենք թէ ասիկայ դիւրին բան մ'է, անկայն այդ խանութը վաճառուելիք նիւթերուն հարմար սաղել զարդարելու եւ կանոնաւոր ու պատուաւոր վիճակի մը վերածելու համար արտաքոյ կարգի խել մը ծախքեր ընելու է, որոնք թերեւս ունեցածիս կէսէն աւելին վատնեն . . .

—Կը դարմանամ քու խելքիդ բարեկամ եւ կը ցաւիմ որ մեր արդի երիտասարդը ալ դրեթէ ընդհանրապէս այդ գաղափարին ծագելով կամ ընաւ գործ մը չեն կրնար ընել եւ կամ եթէ ընելու ալ ըլլան, այդ ընթացքով շուտով կը վնասեն:

—Ի՞նչպէս:

(Գալ անգամ)

Ա Չ Դ

Արտաքին գործոց պաշտօնատեան Թղթակցութեան անհիկ վաղեմի անդամներէն Յովհաննէս Էֆէնտի Մարգարեան, որ երբեմն Մանասթըր վիլայէթի Թարգմանչութեան եւ յետոյ Բերայի, Իսկիւտարի եւ Կ. Պօլսոյ ատեաններուն մէջ ազալին քննիչ դատաւորութեան եւ Էրբեմնի Անգրիա-նուպօլոյ կուսակալութեան մէջ Օրթաքէոյ գաւառին ընդհանուր դատախազութեան պաշտօններն վարելով, քան ժողոված է, այս անգամ ըստ օրինի իրաւադիտական քննիչութիւն տուած եւ Արդարութեան պաշտօնատեանէն փաստաբանութեան առաջին կարգի վկայականը ստացած ըլլալով, պատիւ ունի ծանուցանել Արդոյ Հասարակութեան որ ամէն կարգի պատժական եւ առեւտրական գործոց փոխ-նորդութիւն պիտի ստանան:

Կեդրոնատեղին է Ղալաթա Գիւրեքճիէր փողոցին մէջ Չիլէր պէյ խան վերի յարկ 17. թիւ տնակը:

Ա Ձ Դ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Այս կրթարանն ալ հաստատեալ է 1876 յուլիս 1ին եւ իբրեւ երկրորդական (օրնքօնաէս) վարժարան վաւերացեալ է Հասարակաց կրթութեան նախարարութենէն :

Երկրորդական վարժարանի մէջ աւանդելի բոլոր ուսմունք, եւ բաց իշայ Թուրք. եւ Ֆրանս. լեզուաց, նաեւ Անգլ. եւ Յունարէն լեզուք կաւանդին աստ. — վերջինն առանձին պայմանու :

Կրթարանս յաճուկ բժիշկ մ'ունի, որ նաեւ առողջաբանական դասեր կը խօսի կիւրակէ օրերն :

Կրթարանիս Է. շրջանը պիտի սկսի յառաջիկայ օգոստոս 25 չորեքշաբթի օրն եւ դասախօսութիւնք յաջորդ երկօշաբթի :

Բոլոր աշակերտք պարտին սեպտ. 1էն տուաջ գաղնալ ի կրթարան :

Նոր աշակերտք կընդունուին նոյն թուականէն :

Օգոստոս 23ին սկսեալ ամեն օր : մինչեւ կէս օր, Տը-նօրէնն պատրաստ է ընդունիլ ծնողաց եւ այլոց այցելութիւնն :

Տ Օգոստոս 1882 Հիմնադիր—Տնօրէն
յօրթաքէօյ Յ. ԳՈՒՈԳԻՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ ՄԻԱՅԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Թ. ԹԵՐԶԵԱՆ

ԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՏԱՐԱՐ ԼԵԶՈՒԻ

Կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց խանութք, զին 6 դուրուշ :

Կեդրոնատեղին է Ղալաթիա, Կէօէ օղլու խան թիւ 13 :

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՏՐԵՍԵԲԵՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՆԻ ԱՃՈՎ

Երկասիրեաց Թովմաս Թէրզեան

Ազգային բաղմարդիւն զրադէտ եւ կայսերական վարժարանին դասաթու. Թ. Թէրզեան էֆէնտի այս անգամ իւր Անի ոճով Բերականութեան Բ. մասը ի լոյս ընծայած է Վե-նետիկի Միսիթարեան հարց մաքուր տպագրութեամբ :

Անի ոճն իբրեւ կատարեալ եւ դիւրութեամբ մէթոտ, ամեն Գաղղիադէտ ազգայիններէ ընդունուած ըլլալով, մեր կողմանէ գովեստ չապիլ աւելորդ կը համարիմք, եւ կը հրաւիրեմք զմեծայարդ սկսուցիւս եւ զիտախօսոյս որ փա-թան սոյն Բ. մասէն ալ լաւ օգուտներ քաղել :

Կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով, զին 6 դա-նիկան : Կեդրոնատեղին է Միսիթարեան Հարց գրատունը ի Բերքէպէ բաղար, Սեդրա խան :

ՄԱՆՐ ՈՒՍԾՈՒՆՔ

ԳՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՀԱՒԱՏԱՑ

Եւ Սրբազան տպամութեան Աւետարանի

Մարկոսեան Գրիգոր էֆէնտիի սոյն աշխատութի-

ութիւնն օր մեծ ընդունելութիւն գտած է ազգա-յին վարժարանաց մէջ : Միացեալ Ընկերութեանց նուիրած լինելով հեղինակն, այս անգամ մարդը տպագրութեամբ և գեղեցիկ տպակերներով զար-գարուած ի լոյս ընծայուած է և կը վաճառուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով ի Գին 60 բարայի :

ԲՈՒ ՏՐ ԳՕԴ

Կ Ի Ի Ս Թ Ա Վ

Սոյն ղուարժալի վիգասանութիւնը օր Բօլ տը Գօշի նը-շանաւոր գործքերէն մին է, հետզհետէ թերթ առ թերթ պիտի հրատարակուի : Մէն մի թերթին դինն է ԳՕ վարայ Կեդրոնատեղին է Յ. Զինճիրճեան գրատունը Մաճմաւ տա-լա վողոց թիւ 339 :

Գ. Մ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ՀԱՍՈՒՈՏ ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԵՏԱՆԲՈՒԼԻ ԱՐԺԱՐԱՆՍՈՒ

Սոյն համառօտ ընտրիտութիւնը կը հրատարակուի քսեք առ տետր, իւրաքանչիւրէ 80 էրեսէ բաղկացեալ եւ բաղ-մաթիւ տպակերօք զարդարեալ :

Գին իւրաքանչիւր թերթի — դանիկան 5 : Կը ծախուի ամեն գրավաճառաց քով : Կեդրոնատեղին է Միացեալ Ընկ. գրատունէն : Ղալաթիա Կէօէ օղլու խան թիւ 13, 15 :

ՅՈՎ. ՀԱՆՆԵՍ ՍԵԹԵԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԶԲՕՍԱՆՔ

Հեղինակին մեծ մասամբ անտիպ քերթուածներու մի հաւաքածոյն է Արամեան տպարանէն ութամալ հինգ թիւ-թերթով մաքուր տպագրութեամբ ի լոյս ընծայուած եւ նուիրուած առ Հայ ուսանողութիւն :

Ամեն կարգի ազգայնոց ընթերցանութեան արժանի սոյն գրքոյն խիստ յարմար է նաեւ մի լայնակալ շրջանի տպագրութեան համար :

Գինն է հինգ դուրուշ :

Կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով : Կեդրոնատեղին է Արամեան գրատունը :

Գպրոցաց համար գեղջ կը լինի :

ԱՌԱԿ ԶԵՆԵԼՈՒՆԻ

Թարգմանեաց ի Գաղղիականէ

ԱԶԱԶՈՒՐԻ ԹԱԴԻՍ ԿԵՕԶԻԿԵԱՆ ՌԵԱԿՏԱՅԵՆ

Կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով, սուէր Պօզոզ տպարանէն : Ղալաթիա Կեդրոնատեղին է Յ. Զինճիրճեան գրատունէն : Գինն է 503 խանութն, ի գին 10 դր : Նոտ առնուլ ուղղօք կը հրաւիրուին Ղալաթիոյ Ս. Է. օստորիէ Կեդրոնատեղին բանկալը, որ կը գտնուի թարգմանի-

ԻՄԲԱՐԻ—ՏՆՕՐԻՆ

ԳԵՐԳ Ե ԱՅՎԱԶԵԱՆ